

Registered at the G.P.O. Sydney
for transmission by post as a
periodical.

"THE GLOW"

Slovene fortnightly
newspaper in Australia

121 Queen Street
Woollahra (N.S.W.)
Tel.: FB 1085

VOL. 3 - No. 5.
MARCH 10, 1959

ZARA

ZLATI AMERISKI SATELIT

New York, 3. marca (AAP) — Danes zgodaj so v Cape Canaveral, Florida, izstrelili satelit, ki je bil zgrajen z namenom, da bo potoval mimo Meseca in krožil okoli sonca. Satelit ima zlato skorjo, kar bo zelo dobro služilo kot radijska antena.

Začetna brzina je bila 24.890 milj na uro, sedaj pa se bliža Mesecu z brzino 6.500 milj na uro.

Ameriški satelit se bo pridružil sovjetskemu Luniku, ki so ga poslali sovjetski znanstveniki — kot prvi umetni sončni satelit — v vesolje 2. januarja, t. l.

Satelit - imenovan Pionir IV. — je lahko zašel iz smeri, tako da bo potoval mimo Meseca v večji raz-

dalji kot je bilo namenjeno. Nosi 13.4 lb. težke instrumente. Namen satelita je, da pokaže znanstveni-

kom, kako visoka so kozmična izžarevanja, ki bodo utegnili biti nevarna bodočim potnikom skozi vesolje. Drugi namen je, da posname fotografijo Meseca z one strani, ki je odmaknjena človeškim očem z Zemlje.

Znanstveniki so računali, da bo imel satelit začetno brzino 24.985 milj na uro, dosegel pa je le 24.890 milj na uro.

BERLINSKI ŽUPAN V AMERIKI

Med tem ko je takrat še zdravi ameriški zunanji minister John Foster Dulles odletel na konferenco z zahodnonemškimi kanclerjem Konradom Adenauerjem, je obiskal Ameriko župan Zahodnega Berlina Willy Brandt s soprogo.

Kot njegov predhodnik, pokojni župan Ernst Reuter, tako je tudi župan Brandt socialist, ki ne zupa miroljubnim obljubam Sovjetov.

Brandt s soprogo je prišel na obisk, na katerega prav za prav ni bil povabljen oficijelno (Taka nediplomatska potovanja z velikimi diplomatskim uspehi so postala zadnje čase zelo vobicajena.)

Brandtov par je bil gost na raznih banketih in je prisotval tiskovnim konferencam. V Springfieldu, Illinois, so imeli republikanci proslavo 150 obletnice rojstva Abrahama Lincolna. Predsednik proslave je izjavil: Brandt je borec za svobodo, prav tako kot je bil Lincoln."

V Vzhodni Nemčiji je velik pritisk na vse, ki izpovedujejo krščanstvo. Tri tisoč učiteljev je zbežalo v Zahodno Nemčijo, ko je vlada izdala odredbo, da kristjan ne more biti učitelj. Prav tako vlada odredka mesto v srednjih in visokih šolah vsem, ki si upajo pokazati svoje versko prepričanje.

Sovjeti, Židje, Nasser

Od ruske komunistične revolucije 1917. leta dalje so bili Židje v ZSSR enakopravni državljani. Vendar se je od takrat mnogo spremenilo. Prvi je začel s preganjanjem Židov v Z.S. S.R. Stalin 1. 1953., ko so obdolžili Jude kot "kozmo-polite." Začeli so s procesi in masovnimi aretacijami Židov po vsej Sovjetski Rusiji.

Danes smo zopet priča masovne židovske selitve iz Romunije. Baje je od 200 tisoč Židov v Romuniji, registriranih 120.000 za izselitev v Izrael. Romunska komunistična vlada je več kot voljna, znebiti se Židov, ki so se pokazali kot

element, ki ga ni mogoče asimilirati.

V Poljski se je javilo baje 56.000 Židov za odhod v Izrael (več od polovice.)

Naseljevanje v Izraelu pa je zvezano z velikimi finančnimi težavami, ker državna blagajna ne more prenašati bremena množične emigracije. Židje po vsem svetu zbirajo za to pomoč denar.

Arabci z Nasserjem vred pa so silovito nasprotni temu vseljevanju, ker vedo, da bo izraelska vojska kmalu štela 600.000 ljudi. Arabci tudi dobro vedo, da je Izrael premajhen, da bi lahko nastanil toliko ljudi. Izhod je samo eden v tem primeru: čez meje Izraela na škodo Arabcev.

KRVAVA AFRIKA

London, 3. marca (AAP Reuter) — Policija je ubila 20 črncev v današnjih neredih v britanskem protektoratu Nyasaland.

V Nkata zalivu na jezeru Nyasa je bilo ubitih 17 in ranjenih 13 ljudi, ko je policija odprla ogenj na množico, ki je poskušala osvoboditi jetnike. Zaporniki so bili aretirani v skladu z izrednimi odredbami.

New York, 3. marca — Indonezija je včeraj izdala odredbo za obvezno vojaško službo vseh državljanov od 18 do 23 leta.

ZAHOD VZTRAJEN

London, 27. februarja Britanski ministrski predsednik Macmillan je dejal Hruščevu, da se Zahod ne bo uklonil, kar sa tiče pravic do svobodnega prehoda v Berlin.

V Washingtonu je snoči senator Thomas Dodd predlagal program, po katerem naj bi se ameriški narod v 90 dneh pripravil ekonomsko in vojaško za eventuelno vojno z ZSSR zaradi Berlina.

GANLJIVO SNIDENJE

VIDMAYERJEVA: SIN IN MATI

Sydneyski popoldanski časopisi so 4. marca prinašali na naslovnih straneh slike Vidmayerjeve družine iz Raymond Terrace pri Newcastlu. Povod za alarmantnost je bila babica Amalija Vidmayer, ki je prispela z ladjo Toscano iz

Trsta. Ko ni našla v pristanišču sina Franca, vnuka Milara in vnukinje Inger, poročene Akers, ji je postalo hudo. Na pomoč ji je priskočila gdč. Skala, ki je prispela na isti ladji, in na katero so čakali trije bratje in sestra. Vzeli so go. Vidmayer na svoj dom v Petershamu pri Sydneyu ter o tem obvestili Slovenski dom v Woollahri.

CERKEV IN STRANKE

Sydney, 28. februar. — "The Catholic Weekly," tedenski organ sydneyjske diocese je prvič v času svojega obstoja odklonil kakršnokoli politično oglašanje.

Tednikovo linijo odloča skupina direktorjev, med katerimi sedi tudi višji cerkveni dostojanstvenik kot zastopnik kardinala Gilroya.

Opazovalci smatrajo, da se hoče katoliška Cerkev v Avstraliji odmakniti od borbenih strankarskih scen in vprav pred volitvami, ki so v marcu v državah N. S.W. in Južne Avstralije.

V preteklosti je "Catholic Weekly" gledal s simpatijami na laburistično stranko, odklanjal pa je vedno oglase strank, katerim je bil politično sovražen.

Nova linija tik pred državnimi volitvami prav gotovo ni bila vseč laburističnemu premierju N. S. W. Mr. Cahillu.

Med tem je ostala Vidmayerjeva družina s pomočjo dnevnega tiska iskala izgubljeno potnico. V razočaranju in skrbi prav gotovo niso pomislili na slovenski center, sicer bi jim bile prikrajšane mnoge tegobe. Urednik ZARA je med tem telefoniral v uredništvo SUNA, vendar so že tudi Skalovi čitali SUN, ki so ga tudi takoj obvestili. Prišla je policija ter reporterji s fotografi in tako je bil tudi posnet gornji ganljivi prizor. Petinsedemdesetletni babici naj velja: Dobrodošla!

130 MILLJONOV

Komunistična vlada Kitajske organizira z vsemi močmi armado svojih športnikov, ki naj bi kmalu štela 130 milijonov. Kitajcev je danes že 610 milijonov.

SYDNEY

• BRISBANE

• ADELAIDE

• MELBOURNE

• PERTH

• HOBART

Macmillan v Moskvi

Nismo preroki in jasnovidci in težko bi bilo reči, kaj je gnalo predsednika angleške vlade na vrat na nos v Moskvo. Po njegovem vztrajnem ponavljanju prepričanja v možnost mirne rešitve nesporazumov med narodi in po navdušenem krik in viku, ki so ga zagнали njegovi propagandni strokovnjaki po prvih Hruščevih smehljajih, bi bilo soditi, da je britanske voditelje preplašilo odločno stališče, ki ga v poslednjem času zavzemajo Združene države napram Sovjetski zvezi in da so se v strahu pred nevarnostjo nove vojne poizkusili na lastno pest pobotati se Sovjeti.

Pa se je zgodilo, kot je bilo pričakovati. Hruščeva je zabolet zob, Macmillana pa glava.

Vsak, ki se smatra za poznavalca svetovne politike, bo dejal: "Prav mu je, kaj je pa rinil tja!" In res mu je prav, če se je podal na to potovanje z namenom, da obližne peto tistemu, ki mu ideja in pohlepnost ne dovoljujeta odnehati, dokler ne zavlada svetu in ne iztrebi zadnjih ostankov svobode z zemeljske površine.

NAIVNOST ALI PREMETENOST

Nekam težko pa je verjeti, da bi mož, ki se je več ali manj po svojih sposobnostih povzpela da tako visokega položaja kot Macmillan, tako smešno brbljal fraze o mirnem sožitju v obraz brezobzirnemu diktatorju, ki komaj čaka, kdaj mu bo zabil vrat, in da bi igral klovna s staromodnim pokrivalom, v nadi, da si bo pridobil naklonjenost sovjetskega ljudstva. Ni izključeno, da tiči za Macmillanovim potovanjem drugačna politika, ki vsaj večini opazovalcev ni zaznavna na prvi pogled.

Vsaka stvar ima dobre in slabe strani in tudi demokracija, ki jo moramo v danih

prilikah smatrati kot edino, svobodoljubnemu človeku sprejemljivo obliko vladavine, ima svoje nedostatke. Odločitve demokratične vlade so vezane na odobritev parlamenta, stolčki narodnih poslancev so pa zopet odvisni od razpoloženja naroda. Demokratična vlada si torej ne more privoščiti ukrepov, ki ne bi bili v skladu z voljo in težnjami vsaj večine državljanov.

DEMOKRACIJE IN VOJNA

Vojna je težko breme in žrtev veliki večini naroda. Slabo bi odrezala demokratična vlada, ki bi se sputila v nepopularno vojno, tudi če ji ustava in zakoni dajejo to možnost. Res pa je tudi, da včasih pomeni vojna za narod manjše zlo, kot pa popuščenje preko skrajnih meja. Narodi se tega zavedajo in tudi najstropetnejši med njimi se ponajbolj s svojo "junaško" vojsko. Kadar pa pride trenutek odločitve, je diktatorski vladi, ki se požvižga na voljo ljudstva, malenkost pogosti njene podnike v boj, medtem ko je demokratični vladi najprej potrebno bojno razpoloženje naroda in njegovo prepričanje, da je vsak drug izhod nemogoč.

Kljub njenemu neprestanemu rožljanju z orožjem, je Sovjetski zvezi s spretno propagando uspelo prepričati mnoge narode o njenih miroljubnih namelih, zlasti o ne, ki imajo od vojne pričakovati le izgubo, tudi če jo zmagovito prežive.

Med te moremo, poleg mnogih nevtralec, prišteti tudi Britance. Takšne opreznosti je treba udariti s kolom po glavi, da se zavedo nevarnosti, ki jim preti. In ker narodi kot kolektivna telesa pač nimajo fizične glave, po kateri bi jih mogel kdo lopniti, ni izključena možnost, da je Macmillan namenoma nesel nastavitelj svojo.

KUČMA IN RDEČA ZVEZDA

Če je torej Macmillana, navzlic njegovemu neprestanemu brbljanju o mirnem sožitju, Hruščev dovolj krepko in očitno kresnil po glavi, je to za ohranitev in strnjenje zapadnega sveta in s tem za svetovni mir mnogo večji uspeh, kot pa kak dejanski mirovni dogovor s Sovjeti, ki bi le uspal lahkovorne demokrate ter jih izročil na milost in nemilost komunistom, za katere žal predobro vemo, koliko jim veljajo mednarodni dogovori, če ni za nji-mi trdne in odločne pesti.

Vsekakor je Macmillan s svojo neuspelo mirovno mi-

sijo dosegel za svetovni mir večji uspeh, kot bi ga v primeru, da bi njegovo poslanstvo uspelo. Če je to storil namenoma, prav gotovo zasluži za svojo diplomatsko spretnost kaj več, kot pa rdečo zvezdo, ki mu jo je z zlobnim nasmehom pripel na prsa tovariš Hruščev. Če je pa resnično iskal uspeha v kakem prijateljskem paktu z rdečim diktatorjem, bi zaslužil, da bi mu v priznanje za njegovo prizadevanje za napredek sovjetske nadvlade nad svetom, prilepili rdečo zvezdo prav na vrh njegove staromodne kučke.

M. A.

KNEŽJI KAMEN

GLAS GOSPOSVETE

Pred 555. leti 18. marca —1414. leta so v Karantaniji poslednjič—v slovensčini—ustoločili kneza, Ernsta Zeleznega. Obred ustoličenja na knežjem kamnu je prav gotovo eden najboljših značilnih te vrste v Evropi. Kaže resnično pojmovanje demokracije, kar je pomenilo posebno za tiste čase splošnega fevdalizma naravnost revolucionarstvo.

Kmet kot predstavnik ljudstva je sedel na knežji kamen in se umaknil pred knezom šele takrat, ko mu je le-ta plačal s kmečko obleko in živino.

Francoz Jean Bodin, ki je postavil teorijo, da iz-

DELITEV JUGOSLAVIJE?

Nemški časopis "Der Suedostdeutsche" poroča o sovjetskik načrtih, kako se izrebiti Tita.

Po tem poročilu se skušajo sovjetski agenti približati nekomunističnim emigrantom in jim obljublajo delež na razdelitvi Jugoslavije.

Moskva naj bi po teh poročilih razdelila Jugoslavijo na štiri dele: Srbijo, Črno goro, Hrvaško in Slovenijo. Dosedanje Makedonijo, kolikor je je v Jugoslaviji, naj bi si razdelile Bolgarija, Albanija in Črna gora. Črna gora naj bi dobila tudi del južne Bosne, Hercegovino in Sandžak. Srbija naj bi izgubila ozemlje okoli Železnih vrat, ki bi z večino Banata pripadle Romuniji, dočim bi dobila Bačko Madžarska, Istra, Zadar in Reka naj bi zopet pripadle k Italiji. Moskva naj bi bila baje pripravljena trpeti svobodno Hrvaško in Slovenijo kot nevtralni državi.

Poročevalec sicer pravi, da je težko reči, koliko so ta poročila verodostojna, vendar poudarja, da Zahod premalo pazi na dogodke na Balkanu.

haja vsa oblast iz naroda, je o obredu zapisal "Obred umeščanja koroških vojvod nima primere v svetu."

Prav gotovo imamo Slovenci pravico reči, da smo pomagali uvajati pravo demokracijo. Naša zasluga pri tem je še veliko večja, če pomislimo, da so naši močni nemški sosede takrat živeli v aristokratskem in fevdalnem sistemu.

Slovenci nimamo bogatih tradicij, vendar sta v prav knežji kamen in Gospa sveta naš močan simbol, ki ponavljata dve tako lepi besedi: svoboda in demokracija.

VELIKA NOČ PRIHAJA

Voščite velikonočne praznike prijateljem in znancom v velikonočni številki ŽARA, ki izide 20. marca. (Velikonočna nedelja pade letos na 29. marec.) Vse čestitke morajo biti v uredništvu ne kasneje kot 15. marca. Minimalni prostor je 1 inch v stolpcu in stane 10/- (pošljite denar skupno z naročilom.)

S takim voščilom lepo in najceneje pozdravite—mogoče nekateri po dolgem

času—številne prijatelje in znance širom Avstralije in tudi izven nje.

Spodaj je primer voščila, ki stane 10/-. Če želite večji oglas, dodajte za vsak nadaljni inch v stolpcu 10/-.

Vesele in srečne velikonočne praznike 1959
želita

Janez in Micka KOVAČ
z otroki: Ivan, Tatjana,
15 Lord St., Kew, Vic.

POMENKI Z BRALCI

HRABROST IN ZAVEDNOST

V svojem letnem poročilu je predsednik Slovenskega društva v Sydneyu, g. Janez Perko, izjavil, da za delovanje v slovenski skupnosti na avstralskih tleh ni potrebna nobena hrabrost, temveč samo nekoliko zavednosti.

G. Perko je prav gotovo zadel žebelj na glavo. Nihče ne bi mogel v nekaj kratkih besedah našesa slovenskega problema bolj točno orisati.

Slovenci smo že od nekdaj болоvali na dveh kompleksih. Prvič, da ne bomo nikdar nič dosegli, ker smo premajhni, in drugič, da nas vsi preganjajo.

Slovenci se vedno radi šopirimo z mučeništvom; tako kot posamezniki in kot narod.

Vendar mora vsak priznati, da nam tu v Avstraliji nihče ne brani, imeti svoja društva, nihče ne prepoveduje svojih časopisov, nihče ne ovira postavitve svojih slovenskih domov.

Po številu nas je dovolj, da bi lahko imeli cvetoča društva. Za boljše in večje časopise je potrebno samo, da tisti, kar nas je, plačujejo naročnino. Domovi bi že davno stali, vsaj v Sydneyu in Melbourne, če bi bilo malo več zanimanja in prispevkov.

Zmotno je pričakovati, da mala peščica ljudi lahko nosi breme in dela za vse ostale. Tudi veliki narodi bi tako nič ne dosegli.

Društva, časopise in domovi so v interesu vsakega posameznika. Tudi niso materialne dobrine, ki jih lahko doprinesejo, odločilne važnosti.

Zavest, da smo sinovi naroda, ki je sposoben življenja, je veliko bolj važna. Zavest življenske sposobnosti pa nujno rodi samozavest, ki smo je zelo potrebni tako kot posamezniki in kot narodna celota.

Ne glejmo na druge narode z občutki manjvrednosti in zavistjo. Priliko imamo vsi isto. In kot rečeno: Ni potrebna hrabrost, le malo zavednosti.

V. Menart

Filozof je človek, ki pozna rešitev za vsak problem, le za svoj ne.

— Henry Hasse

NAROČNINA ZA LETO 1959
£2-0-0

DRANG NACH OSTEN V NOVI OBLIKI

Nemci so vedno stremeli, da bi dobili Bližnji Vzhod v svoje roke. 'Drang nach Osten,' kakor so imenovali to stremenje in katerega smo tudi Slovenci čutili na svoji koži, je bil eden glavnih vzrokov prve in druge svetovne vojne.

Kar ni uspelo kajzerju in Hitlerju, uspeva nemškim industrijcem in trgovcem. V zadnjih desetih letih je Nemcem uspelo povečati njihov izvoz na bližnji vzhod od 40 milijonov nemških mark letno na 2.000 milijonov nemških mark lanske leto.

Čeprav Nemci še niso dohiti Amerike in Velike Britanije, niso več daleč zadaj in so tudi sovjetskemu bloku zelo nevarni tekmeči.

Prednost Nemcev je v tem, da industrijske izdelke lahko veliko hitreje dobavijo in da je njihova kvaliteta veliko boljša, posebno če se primerja s sovjetsko in satelitsko.

Poleg tega so nemške izvozne trdnice zelo dobro organizirane in imajo samo v Kairu okrog 500 izvoznih uradov.

Po vseh državah Bližnjega Vzhoda kar mrgoli nemških inženirjev in industrijških svetovalcev. Poročajo,

da jih je samo v severni Perziji čez 250.

2.000 milijonov nemških mark reparacij, ki so jih Nemci dali Izraelu za nacistične zločine nad Judi, so dobavili v blagu in tako preračunali, da mora sedaj izraelska industrija kupovati nemške stroje, surovine in nadomestne dele.

Sklep: Nemci so spoznali, da so njihovi inženirji in strokovnjaki, oboroženi z vzorci in načrti, boljši osvajalci kot so bili generali s tanki in topovi.

NOV VAL PODRŽAVLJANJA DOMA

Po poročilih iz domovine je Titov režim začel nov val podržavljanj posestev, hiš in drugih neprimičnin.

Mnogi so upali, da je komunistična vlada prenehala z nadaljno kolektivizacijo. Približevanja zapadu je sovpadlo z bolj liberalno politiko tudi na gospodarskem polju. Tak je bil vsaj videz.

Tudi je marsikdo upal, da so komunistični oblastniki le uvideli katastrofalne posledice kolektivizacije za jugoslovansko gospodarstvo.

Zato so nedavni ukrepi Titove vlade prišli zelo nepričakovano. Precej emigrantov, ki so svoj težko prislužen denar vložili v posredstva doma, se bo sedaj praskalo za ušesi.

AVTOMOBIL BREZ KOLES

Samo dve uri za motoriste potovanje med Sydneyem in Melbournom? Da, to nam napovedujejo znanstveniki Fordove družbe. Sredstvo se imenuje "Levacar" in ga žene turbinsko-reakcijska sila. Ko bo izpopolnjen, bo dosegel tudi čez 600 milj na uro. Ne bo imel koles, ker bo potoval le za milimeter v zraku. Šofer ali pilot bo šofiral ali pilotiral to prevozno sredstvo s pomočjo elektroničnega sistema. Zavore bodo mehanične, hidravlične ali magnetične.

Cena "Levacara" še ni poznana.

MILIJON INŽENIRJEV

V 767 visokih šolah in univerzah Sovjetske zveze študira sedaj več kot dva milijona mladih ljudi. Lani je zapustilo te šole 260.000 študentov. S tem se je v Sovjetski zvezi povečalo število ljudi z visoko šolsko izobrazbo na 3,800 tisoč; od teh je milijon inženirjev in tehnikov.

Amerikanci in Turki

Ameriški novinar Eugene Kinkhead je v reviji 'New Yorker' podrobno obdelal problem ameriškega vojaka v korejski vojni.

V treh letih te že skoraj pozabljene vojne je prislo 7190 ameriških vojakov v kitajsko-korejsko ujetništvo. Velik del teh vojakov se je razmeroma pozno vrnil domov. Vsa ta leta je poseben odbor častnikov tajne službe, zdravnikov in psihiatrov bивše ujetnike resno zasliševal in pregledal. Rezultati so bili porazni.

Od 7190 mož jih je umrlo v taboriščih 2730, to je 39 odstotkov. Kot razlog njihove smrti so ugotovili nenadno spremembo življenjskih pogojev, malomarnost tovarišev, slabo ali nevajeno hrano, pomanjkanje volje do življenja in duševno slabost, ki je včasih pripeljala ujetnika do tega, da sploh ni hotel več jesti. V nobeni vojni ameriške zgodovine ni umrl ta-

ko velik odstotek ameriških ujetnikov kakor v korejski. Bila je to tudi edina vojna, v kateri ni noben ujetnik skušal pobegniti iz taborišča in se prebiti k svojim.

Še bolj porazni so podatki o izdajalcih. Zaslišanja povratnikov so pokazala, da je 14 odstotkov ujetnikov, to je 650 od 4460, izdalo v ujetništvu svojo domovino, 3300 ali 73 odstotkov je postalo denunciantov, ki so izdajali svoje tovariše. Samo majhen del ujetnikov, skupno 510 mož, je bil v ujetništvu pošten, kar naj bi bila dolžnost vsakega ameriškega vojaka. Torej je bilo 87 odstotkov nezanesljivih vojakov, ki so pomagali sovražniku.

Za primerjavo navaja novinar Kinkhead turške vojake, ki so se borili na Koreji v sestavi čet OZN. 229 Turkov je padlo v ujetništvo, od teh je bila polovica laže ali huje ranjena. Kljub temu ni v

IZ DOMOVINE

TRPEČA KOROŠKA

Kanadska "Slovenska država" piše v svoji zadnji številki o razmerah na Koroškem, iz česar posnemamo nekaj odstavkov:

"Vse obljube, ki so jih dali Avstrijci po prvi in drugi vojni, so ostale le obljube. Narod pa danes trpi in ječi pod avstrijsko knuto. Naj navedemo le nekaj primerov:

— Vojni minister sam grozi vsem zavednim Slovincem.

— Pliberški župan je napadel brata Opetnik, ker sta zagovarjala slovenski pouk na šoli in se za njega potegovala.

— Otroci zmerjajo slovenske otroke z "Du windischer Teufel."

— V Škocjanu groze bivši nacisti tistim, ki bi se še hoteli učiti slovenski, češ da je nepotrebno, ker bo spet prišel fuhrrer, ki baje še živi.

To pa vse kaže dovolj jasno, da danes niti baje katoliške avstrijske ljudske stranke ne vežejo nobene pogodbe in da je zanje državna pogodba le toliko veljavna, kolikor morajo plačevati Sovjetom."

MEDALJA ZA ITALIJANA

Italijanski radio je poročal, da so odlikovali z visokim italijanskim odlikovanjem tržaškega škofa monsignorja Santina za zasluge, ki si jih je priboril za njegovo "veliko delo za italijanstvo mesta Trsta."

Si svetovala hčerki, da čita knjigo: "Kaj mora vedeti vsaka deklica," vpraša soprog ženo?

"Da," odgovori mati. "izjavila je, da je ravnokar odposlala avtorju v pismu nekaj nasvetov, ki naj bi jih avtor dodal v nadaljnjih poglavjih.

— London Evening News.

Edini oženjenec, ki je živel v raju, je bil Adam. Ni imel tašče.

— Louie Ronson.

Ujetništvu umrl noben Turk, čeprav so živeli v istih pogojih kakor Američani. Prav tako tudi ni noben Turk izdal svojih tovarišev ozir. svoje domovine. Turki vojaki niso bili vajeni takšnega visokega standarda kakor ameriški, imeli pa so zaupanje vase, ki jih je vodilo skozi najtežje preizkušnje. "Korejska vojna," zaključuje omenjeni novinar svojo razpravo, "je bila za nas mnogo grenkejša šola kot sputnik. Le da smo jo, žal, pozabili."

SKRIVNOSTI LUBNIŠKEGA KEVDRCA

Arheološka ekipa Slovenske akademije za znanost in umetnost je v desetdnevni poizkusni izkopavanjih v lubniškem Kevdrcu odkrila dragocen material, orodje in keramiko, staro 4 tisočletja. Edinstvena visoka jama in v njej človeške naselbine. S tem je teorija o nenaseljenosti kraških jam močno omajana.

Zanimivost teh raziskovanj je predvsem v tem, da gre po vsej verjetnosti za nove kulturne elemente, ki so bili doslej, vsaj v tej obliki, Slovincem še neznan.

Problem, ki so ga domači arheologi morali rešiti in ki ga bodo morali še reševati, je v tem, ali je bila jama naseljena ali zgolj naplavljena. Zanimivost in pomembnost odkritja je tudi v tem, da imajo enak položaj tudi druge jame; zato domači arheologi stoje pred vprašanjem, ali so bile kraške jame na splošno naseljene. Zategadelj bodo morali napraviti revizijo dosedanjih naziskovanj in začeti popolnoma z novimi metodami. Čeprav vedo, da so bile nekatere jame (Predjama) naseljene, je na splošno vendar veljalo, da so bile kraške jame nenaseljene. Mogoče bodo ravno raziskave Lubniškega kevdrca pokazale nasprotno.

Zanimivost najdišča je tudi v njegovi visoki legi, ker do sedaj v Sloveniji tako visokih postojank še nismo poznali. Izkopanine kažejo material, ki sega nekako od neolita do začetka bronzaste dobe. Tu so elementi, ki material vežejo na Ljubljansko barje, drugi pa na neolit, podoben onemu v Drulovki pri Kranju.

DRUŽABNI VEČER V SYDNEYU

Sydneysko društvo prireja v soboto, 14. marca ob 8. zvečer družabni večer za člane in njihove prijatelje. Po uspehu prejšnjega večera, ki je bil v Domu 21. februarja, so se člani izrazili za ponovitev takih večerov. Tudi tokrat bo vračunan buffet in p.e. v ceno 10/6. Pripeljte prijatelje brez ozira na narodnost, toda rezervirajte pravočasno na: FB 1085.

NAROČNINA ZA LETO
1959
£2-0-0

DOPISUJTE!

Uredništvo vabi vsa društva, ustanove in posameznike, da dopisujejo in s tem pomagajo obveščati našo emigracijo po Avstraliji in tudi po drugih kontinentih.

Posebno prosimo tajništva raznih društev, da redno seznanjajo našo javnost z dejavnostjo organizacij in posameznikov. Vsaka novica je dobrodošla. (Zabava, obletnica, poroka, krst, birma, obhajilo, nesreča, smrt, bolezen, osebno napredovanje.)

Dopisnike prosimo, da pišejo razločno in puščajo vedno razmak med vrsticami. Uporabljajo naj samo eno stran lista in nikoli naj ne pišejo z rdečilo ali pa na stroj z rdečim trakom, ker to moti stavca.

Ne odlašajte, temveč pomagajte graditi našo skupnost!

MELBOURNE

MELBOURNE

EMONAGENCY

78 BRIDPORT ST.
ALBERT PARK
TEL: MX 1395

VELIKA NOČ JE TUKAJ!

Samo še nekaj tednov je do letošnje Velike noči. Zadnji čas je, da naročite darilne pakete za svoje doma v Sloveniji. Ne odlašajte do zadnjega.

Vse vrste živil, tekstilnega blaga, radio aparate, šivalne stroje itd pošiljamo v domovino hitro — točno — po najnižjih cenah.

Uradujemo: ponedeljek, sredo, petek od 5.30-7.30.

vsako soboto od 9-1 ure dopoldne.

Izven teh ur telefonirajte: LW 6515.

Z. Rome, M. Persič

SIROMAKOVA IGRAČA

Na globokem ozadju razsežnega vrta se je bleščal prijazen gradič v sončni luči. Za ograjo ob cesti je stal lep, rdečeličen dečko v spogledljivo gizdavi kmečki noši.

V razkošju, v življenju brez skrbi in vsakdanjem blesku bogastva postanejo otroci tako nežni, da bi človek mislil, češ, ti so iz čisto drugega testa kakor deca srednjih in ubožnih stanov.

Poleg fantiča je ležal v travi krasen možic, rdečih lic kakor njegov gospodar, položen in pozlačen, v bagreni oblecki, s perjanico na glavi, ves v iskrh radi steklenega nakita. Ali otrok se ni menil za svojo najljubšo igračo, ne poslušajte, kaj je opazoval:

Onstran ograje na cesti med osatom in koprivami je stal drug otrok, umazan, sajast medlušnik, eden tistih zavrženih siromakov, v katerem bi utegnili nepristrano oko zaslediti lepoto, če bi mu olupil zopr-

no skorjo ubožstva, prav kakor zasluti večak pod nevem kako sirovim povlakom dragoceno umetnino.

Skozi to pomenljivo rešetko, ki je ločila dva svetova — veliko cesto in grad —, je kazal sirotek bogatino svojo igračo in ta jo je požiral z očmi kakor za čudo redko, povsem neznano stvar. A igrača, ki jo je umazanček preobračal, dražil in tresel, je bila — živa podgana v mrežasti pasti! Je bilo pač tako, da so mu starši iz varčnosti umislili igračo iz življenja samega.

In dečka sta se drug drugemu po bratovsko nasmihala in obema so se enako belo blesteli zobje.

Karel Baudelaire

Dama je ženska, ki omočja moškemu, da ostane gentleman.

— Modern Woodman.

Pomagajte upravi: javite spremembo naslova!

SOBOTA, 14. MARCA
OB 8. ZVEČER—PLES
REZERVIRAJTE: FB 1085

DRUŽABNI VECER

SLOVENSKI DOM
121 Queen Street, Woollahra
V ceno 10/6 je vključen buffet

Uživali boste, ko boste jedli ARNOTTOVE SCOTCH FINGER BISCUITS.

Zahtevajte jih pri Vašem trgovcu in okusite prijetno polnost smetane "shortbread" piškotov s skodelico čaja. Zapomnite si, da imajo moški radi Scotch Finger Biscuits.

Arnott's famous SCOTCH FINGER Biscuits

ZA KAKOVOST NI NADOMESTITVE

Zlato materino srce

Majda je bila majhna, sladka ženka. Pametna, preudarna in dobra gospodinja, prav kot ustvarjena zato, da osreči moža, kakršen je bil Bojan. Štiri otroke sta že imela, pa ji ni bilo videti, da je bila že štirikrat mati in ko je šla po cesti s tremi pobci in Marjetko, ki jo je še vozila v otroškem vozičku, je marsikdo okrenil glavo in dejal: "Tej se je pa mudilo! Tako mlada pa že štiri otroke ima. Kvečjemu šestindvajset let ima."

V resnici jih je imela šele triindvajset in čez nekaj tednov je imela praznovati njen štiriindvajseti rojstni dan.

Vse bi bilo v redu in prav — če ne bi Majdka vse čez noč predrugačila. Nekega večera je dejala Bojanu: "Bojan, tako ne bo slo več naprej. Delo me ubija, še malo, pa bom v obraz kot stara mati. Vsega dela enostavno ne zmorem več. In ti si vsega kriv."

"Jaz?" se je začudil Bojan, "kaj pa morem jaz zato?"

"Ti že nič, seveda. Samo spomni se, ko sva se pred šestimi leti poročila, si mi rekel: Dragica, samo regiment otrok nama še manjka, pa bova popolnoma srečna. Zdaj ga imaš, regiment!"

"Toda Majdka, saj nisem dobesedno mislil..."

"Morda ne, toda učinkovalo je. Štiriindvajset let imam in štiri otroke. Služkinjo mi moraš najti."

"Kako pa morem? Saj veš, koliko zaslužim. Nemo goče! Kar pomisli, koliko bi to stalo, tedenska plača, počitnice vsako leto, služkinje si resda ne moreva privoščiti. Vem, da ti ni lahko. Pomagam ti, kolikor morem. Drva sekam, preproge iztepam, otroke kopljem in preoblačim in v kuhinji ti pomagam, v kolikor mi služba to dopušča. Pomisli malo in poskušaj biti pametna."

"Pametna, hm. Poglej druge žene. Kdaj imam pa jaz čas iti k frizerju. Samo poglej, kakšna sem."

"Saj ti ni treba. Tako lepo kožo imaš in naravne kodre, dragica."

"To ne pomeni nič! Zatevam, da vzameš v obzir mojo mladost in mi pomoreš, da jo ohranim. Boš že našel kakšen izhod. Tako ne gre in izpremeniti se bo moralo."

Zacepetala je z nogami. Bojan je videl, da je Majda jezna in ji ni skušal ugovarjati. Upal je, da bo sprevidela, kako nemogoče so njene zahteve.

Toda stvari so se obracale na slabše. Majda je sitnarila in silila moža, naj najame služkinjo, ki si je ni mogel privoščiti. Mlada je bila in štiri otroke je imela. Z otroki je mnogo dela in delo je škodljivo ženski lepoti. Druge se lepotičijo in igrajo dame, ona pa...

Majdin rojstni dan se je približal. Priroda je tudi proslavljala; pomladansko sonce je zlatilo strehe in vrtove, ptice so veselo prepevale.

Otroci so po hiši hodili po prstih. Obrazi so jim bili tajinstveni in na tihem so šušljali z očetom. Nekaj so pripravljali.

"Majda! Ne morem pomagati, toda rad bi, da bi dopoldne kam odšla na izprehod," je dejal Bojan ženki. "Skuhala si že večerjaj, pojdi obiskat tvojo prijateljico Jasno, ki te bo vesela. Z otroki sem bom že jaz ukvarjal. Veš, radi bi ti pripravili majhno presenečenje za tvoj rojstni dan pa nam hodiš v napoto doma."

Majda se je malo upirala in naposled privolila.

"Toda čez štiri ure sem doma," je obljubila.

Držala je besedo, skora. Kajti vrnila se je prej, kot so štiri ure minile. Radovednost jo je imela, kaj ji bodo mož in otroci pripravili.

Bojan ji je odprl vrata in jo popeljal k svečano pogrnjeni mizi. Svečano, da, sodeč po najboljšem porcelanu in priboru, kar so ga imeli v hiši. Toda poznale so se nevesče moške roke. Sredi mize šopek poljskih cvetic. Otroci so jih nabrali, seveda.

"Kam so se pa vsi skрили?" je Majda vprašala moža, ko ni otrok nikjer zagledala.

"Majdka, to je bilo moje presenečenje za tvoj rojstni dan," je odvrnil Bojan. "Otroke sem dal proč za nekaj časa. Sedaj se boš lahko lepo odpočila, k frizerju boš lahko šla in pazila na svojo mladost. Saj si to hotela. Našel sem dobro krščansko družino. Ti bodo za otroke lepo skrbeli. Za nekaj mesecev smo se pogodili."

"Kaj? Otroke - proč?"

je zavreščala Majda in planila v jok.

"Saj si vedno stokala, da imaš toliko dela z otroki. Napravil sem, kar si želela," je z resnim obrazom odvrnil Bojan, toda v srcu se je muzal.

"Kje so? Naslov mi daj! Ponje pojdem. Moji otroci že ne bodo pri tujih ljudeh," je ihtela Majda.

"Kar tam bodo ostali," je rekel Bojan. "Privadila se boš. Nič več ne boš imela toliko dela. Otroški vrišč naju ne bo več motil, zjutraj boš lahko malo poležala, k frizerju boš lahko šla in jaz bom imel najlepšo ženko na svetu. Tako lepo bo, kot v najinih medenih tednih."

"Ne, ne in ne!" je skozi jok hlipala Majda. "Otroke hočem nazaj. Kdo bo pa Marjetki zdravila dajal? In Jožek bo spet prst tiščal v nos, če ne bom pazila nanj, in Franček..."

"To so same malenkosti," je poredno presekala Bojan. "Jutri bova tistim ljudem poslala pismo pa bodo tudi na to pazili. Glavno je, da se imava rada in da sem ti izpolnil željo."

"Ti, ti, krutež," je izbruhnulo iz Majde. "Sovražim te!"

Bojan se je zasmeljal, jo prijel okrog pasu in jo zavrtel po sobi.

Zvečer so bili otroci doma. Samo za tisto popoldne je poprosil nekega prijatelja in njegovo ženo, da jih zadrže. Samo zato, da je pripravil Majdki presenečenje in malo — izkušnje. Nikdar več se ni pritoževala, da ima z otroki preveč dela. Na frizerja in lepoticenje sploh ni več mislila.

(Po nemškem izvirniku priredil Zdravko Vrbenc.)

Vsako dežela ima svoje skrbi. Tako povzročajo v Indiji Panditu Nehruju glavobol brezposelni evnuhi.

Vsak dan razpustijo v Indiji kak harem in vsak dan ostanejo novi haremski čuvaji brez posla in ne vedo, kako se bodo prebijali skozi življenje.

Še pred desetimi leti je vzdrževalo več kot 50.000 bogatih maharadž in knezov hareme, v katerih je često živelo več kot 50 žena. Skrb za varovanje teh haremov je bila v rokah

OD ŽLICE DO VILIC

Danes si težko predstavljamo življenje brez nožev, žlic in vilic. Žlica je najbrž najstarejše jedilno orodje. Morda so bile prve žlice na obrežju najdene školjke, na katere so kasneje pritrdili lesene držaje. Našli so mnogo starinskih egiptovskih žlic iz stekla, lesa, slovine in kamna in pri mnogih se je še ohranila prvotna školjkasta oblika. Te žlice, ki izvirajo iz 17. stoletja pred našim štetjem, so zanimive zaradi svojih lepih in dragocenih okrasov. Mnogo žlic so našli v Pompejih. V Arabiji so žlice začeli uporabljati v 14. stoletju, drugod pa še pozneje.

Nož je tudi staro orodje. Prve nože so izdelovali iz kamna, pozneje iz bakra, brona in končno iz železa. Grki in Rimljani so uporabljali namesto današnjih mnogovrstnih nožev samo enega, s katerim so razrezovali na mizo prineseno meso. Če jih niso rabili, so jih shranjevali v posebnih nožnicah. V Franciji je obstajala znana nožarna v Beauvaisu že v 10. stoletju, 400 let pozneje pa poroča neki angleški pesnik o možu, ki je v hlačnem žepu nosil nož iz Sheffielda, kar priča, da je angleško mesto Sheffield slovelo že takrat po svojem nožarstvu. Običajno no nosili nože na pasu, zanimiv ostanek te navade je med gorskimi Škoti, ki nosijo nož in vilice v eni nožnici.

Stari narodi niso poznali vilic. Leta 1874. so izkopali v azijskih nižavah dvozobe vilice. Prva poročila imamo iz 11. in 12. stoletja pred našim štetjem. Morda so takrat vilice smatrali za luksuz. Ob koncu 11. stoletja je bajne neka

grška princesa prinesla vilice iz Carigrada v Benetke. Narodi starega veka so se posluževali prstov, če so jedli trdo hrano.

V Italiji so se vilice udomačile v 16. stoletju. Francoski kralj Henrik III. (1574—1589) je prvi uvedel pri kraljevskem obedu uporabo vilic. Satiriki tiste dobe so strogo obsojali to novotarijo.

"Mesa se niso dotikali s prsti, ampak z vilicami in vtikali so ga v usta, medtem ko so se, sedeč na stoli, sklanjali nad krožniki. Tudi solato so nabadali na vilice. V tisti deželi je prepovedano prijemati jedila z rokami, zato jim je ljubše, da se dotikajo ustnic s tem malim zlatim orodjem nego s prsti."

Navada umivanja rok po jedi se je z uporabo vilic polagoma omejila.

Krožnike oziroma neke vrste skledic so poznali že. Rimljani. Toda še v 16. stoletju so uporabljali namesto njih okrogle kruhove rezine, ki so jih po velikih gostijah podarjali siromakom.

Takrat so bili tudi stekleni kozarci in čaše še zelo redki, čeprav so jih poznali, izdelane iz raznih snovi, že v pamtiku. Tudi takrat, ko se je uporaba steklenih kozarcev razširila, so pili običajno iz kositrnih posod. Šele v 19. stoletju se je udomačila navada, da postavijo pred gosta več kozarcev za razna vina, s katerim so ga nameravali postreči. Poprej pa so edini kozarec, ki ga je dobil gost, pri vsaki novi vrsti vina splaknili v mali lončeni posodi, ki je z vodo napolnjena stala sredi mize, tako da jo je vsako lahko dosegel.

Brezposelni evnuhi

številnih evnuhov, ki so bili obenem tudi hišni oskrbniki. To so bili vseskozi ugledni ljudje, ki so imeli precej vpliva in so ta vpliv tudi znali uporabljati.

Danes je v Indiji samo še nekaj velikih haremov, številni manjši, v katerih je komaj po deset žena, pa ne more vzdrževati evnuhov, kajti te je treba plačati in imajo tudi sicer velike zahteve.

Tako je prišlo do tega, da je preko sto tisoč evnuhov v Indiji ostalo brez zaposlitve. Te ljudi je težko zaposliti v kakih drugih poklicih. Za višje službe so premalo izobraženi, njihov družabni položaj pa jim ne dovoljuje manjvrednih zaposlitev.

NAROČNINA ZA LETO 1959
£2-0-0

KOMU NAJ GRE NAGRADA?

Pri beograjskemu tedniku NIN, kjer ob nastopu vsakega leta podeljujejo nagrado za najboljšo knjigo, so letos imeli bogato izbiro kandidatov. Po daljšem oklevanju so nagradili Vučev roman "Mrtve javke," dasi so se med literarnimi krogi slišale pikre pripombe, češ da velja prednost temu romanu zaradi njegove "linijske" tematike in obdelave.

"Nagrada bi upravičeno pripadla B. Čopiću za njegov roman Gluvi barut," so po podelitvi nagrade negodovali mnogi kulturni delavci Srbije.

Roman "Gluvi barut" riše bosenske kmete ter njihovo vključevanje v revolucijo. Čopić partizanstva nič ne olepšuje. Komisar Vlado je naslikan kot izrazito negativen tip s popolnim polnomočjem za razvijanje svoje pokvarjenosti. Nadvse posrečeno pa so upodobljeni sami kmetje. Kakšne zanimive človeške postavbe in kako slikovito ti kmetje govorijo! Čopić jih dobro pozna in razume, saj je v bistvu tudi on sam neka zdrava kmečka grča iz bosenskih brd.

Novosadska Matica Srbska pa je imela drugačen okus. Za najpomembnejšo srbskohrvatsko knjigo so

proglasili roman Vladana Desnice "Proljeća Ivana Galeba." Temu romanu so namreč pred meseci podelili Zmajev nagrado. Hrvatski pisatelj Desnica je po rodu Srb, rojen v Zadru. Čeprav po letih ni več mlad, pisateljsko še vedno zori in raste iz romana v roman. Zanj je značilno, da sodi med ene izmed prvih jugoslovanskih pisateljev, ki so se takoj po sporu jugosl. vodstva s SZ, odvajali od "črno belega" slikanja razmer, pa čeprav so obdelovali partizansko tematiko.

Roman "Proljeća Ivana Galeba" je izvrsten literaren prispevek in zares svojska novost v sodobni jugoslovanski prozi. Roman se dogaja še v predvojnih letih. Njegov glavni junak I. Galeb, petdesetletni glasbenik, ki leži v bolnici.

Tam le malo doživlja, zato pa več razmišlja. Obuja spomine na mladost in pri tem modruje o vse-mogočih stvareh, o ljubezni, znanosti, filozofiji... Marsikaj bridkega je že doživel ta pametni bolnik, vendar ne toči solz za zgubljen mladostjo.

Zgradba njegovega romana je mojstrska: prete-

klost se realistično prepleta in tuintam celo preodkrito namiguje (!) Težki akordi so prepleteni z lahkotnimi humorističnimi prebliski in teme pisateljevega kramljanja se neprestano menjujejo.

Razen tega je razgibana pripoved vseskozi jasna in kristalno čista. "Proljeća Ivana Galeba" je izrazito intelektualističen roman in se zanj najbolj preprosti bralci ne bodo zanimali, obenem je ta roman najboljše zrno, najkonejšje iz lan-skoletne kulturne mlačve.

IN OSTALI KANDIDATJE?

Tri literarne nagrade NIN, Prešernova in Zmajeva, so že podeljene, a kdo bo prejel nagrado Zveze književnikov Jugoslavije, bomo zvedeli v kratkem. Verjetno bo nagrada dodeljena Vuču, ni pa nujno, kajti resnih kandidatov je mnogo. Naj omenim nekatere: Črnogorca Mihaila Lalića za roman "Lelejska gora," Branka Čopića, katerega smo že omenili; ter roman "Sedmina" slovenskega avtorja Zupančiča, ki je bil že prej nagrajen s Prešernovo nagrado. Ob romanu "Sedmina" velja

pripomniti, da se je tudi ta naš slovenski avtor s svojim najnovejšim romanom precej odtujil od nek-daj "črno belega" pisarjenja, kar mu pa ob nagrajevanju Zveze književnikov Jugoslavije utegne prej škodovati, kakor koristiti.

KAJ PA SODOBNA TEMATIKA?

Iz gornjih beležk je razvidno, da je žetev jugoslovanske proze prinesla predvsem romane z medvojno tematiko, katera se pa v novjšem, času v mnogočem razlikuje od one iz prejšnjih let.

Na njivi sodobne tematike pa vidimo le kakšnega posameznega orača in to predvsem Slovenca. Sodobnost je za jugosl. pisce še vedno zelo delikatna zadevica, katero se je lotiti nežno, v skladu z "linijo"; povsem nekaj drugega pa pomenijo predvojne in medvojne teme, ki puščajo do neke mere priprta vrata za vdiranje različnih čustev ter presojo. To predpostavko brez dvoma najnazorneje potrjuje roman Mladena Oljača "Molitva za moju braču," o kateri se je pred njegovo publikacijo marsikaj neprijetnega šep-

talo, celo da je roman zaplenjen. Prav te govorice pa so romanu "Molitva za moju braču" veliko pripomogle do popularnosti med javnostjo.

V svojem kratkem pregledu o literarnem delu na domačih njivah še zdavnaj nismo povedali vsega, kar bi lahko, saj je bilo v lanskem letu izdanih nič manj ko štirideset romanov, letošnja letina pa jih obeta še več.

Bralcem smo na kratko predstavili tiste avtorje, kateri sodijo med najresnejše tekmece za nagrado Zveze književnikov Jugoslavije.

K. Kodrič

KAJ ZNANCEV JE ZASULA ŽE LOPATA ...

V Greenacru je umrla ga. Marija Plazar. Dočakala je 84 let.

Pogreb je bil 13. febr. na pokopališču Rockwood pri Sydneyu.

Naj ji bo lahka avstralska zemlja.

29. januarja je umrl na posledicah avtomobilske nesreče — podrl ga je avto — Avgust Prinčič iz Kožane v Slov. Primorju. Pokojni je bil rojen 18. avgusta 1918, v Avstralijo je prispel s Toscano 10. febr. 1954.

Naj mu bo lahka avstralska zemlja.

JANKO KERSNIK:

Ciklamen

"Vi tudi mislite, da me vsako lice zape-lje," deje vtem Megla afektirano.

"O ne, toda narobe," se smeje nadzornik.

"Vi ste zmožni vsako lice zapeljati."

Megla ni mogel drugače, nego smejati se z drugimi vred, akoravno na svoje stroške.

"Torej iz Nemcev sta ona dva?" zavrne zopet sodnik pogovor na stari predmet.

"Gotovega ne vem, ker sem tudi pozabil natanko povprašati. Toda čakajte — ne bo tako; ime njihovo je slovansko, kakor sodim; e, saj sem ga zapisal," hiti nadzornik ter išče po listnici.

Doktorja vse to ni posebno zanimalo, pit je mirno svoje pivo ter prebiral malomarno liste starih novin.

"No, tukaj-le je ime; nemško ni, Ilovski se zove," pripoveduje nadzornik drugim.

"To je poljsko ali rusko, morda tudi češko," modruje z imenitnim obrazom Majaron.

Drugi, o slovanskini nič bolj podučeni nego sodnik, so prikimovali molče.

Hrasta pa je nekaj po vsem životu stresnilo. Vrgel je časopis na mizo ter vzdiknil: "Kako, kako?"

"Ilovski, Ilovski!" je ponavljal Hrast po-tihem; "kje sem jaz čul to ime?"

"Morda jih je več na svetu," meni sodnik.

"Z imeni je tako, kakor z obrazi: človek jih lahko zgreši."

"Pa bogati ljudje so to; slugo in služkinjo imajo s seboj. Otrok pa ni," nadaljuje nad-zornik svoje pripovedovanje. "Meden je tudi nekaj pravil, da gospa ni videti posebno srečna."

"Oh, seveda, Meden! Ta se pa razume na

diagnozel" se posmehuje doktor, da bi prikri-l nemir in zamišljenost, ki sta ga hipno navdala.

Čudna slutnja se ga je lotila. Ko je zrl predse na rdeči prt ter prebiral krušne drob-tine, je vstajala pred njim zopet mračna podoba one deklice, ki jo je on prvič ljubil, a po-tem tako brezobzirno zapustil. To je njeno ime, ki ga nosi ona zdaj po možu: Ilovski!

Morda pa moti samega sebe — morda je to ime onemu le podobno; doma hoče takoj poiskati ono odvetnikovo pismo, edino, v ka-terem stoji pravo ime gospe — Katinke. Ni mogoče, da bi bila ona tukaj! Pa ona — lepa in mlada, mož pa star in bolehen in — bogat. In ime je res skoraj enako!

Nejevoljno je potegnil uro iz žepa; zgodaj je še bilo, in drugi bi se čudili, ko bi že odšel. Pa gotovosti je treba, je li Katinka res — Ilovska.

Družba je že zdavnaj reševala čisto druge predmete, tudi nam ne zanimive, ko je Hrast še vedno strmел v rdeči namizni prt ter pre-biral drobtinice.

"Doktor še zdaj ni gotov z onim imenom," reče čez nekoliko časa Majaron; "to morajo biti prav zanimivi spomini, ki vas vežejo na nekega Ilovskega!"

"Ah, kaj šel!" zavrne oni njevoljno, "jezi-me, da se ne morem domisliti osebe, ki je menda nosila to ime; pa tudi tega ne vem go-tuji gospod?"

tovo. Povejte, gospod nadzornik, kakšen je ta

"Povejte rajši, kakšna je ona; to bo nas — in morda tudi doktorja — bolj zanimalo!" se smeje Majaron.

Hrast je skoraj zardel, akoravno je vedel, da sodnik pri svoji šali nima drugega namena, nego kar šaliti se tjavendan.

"Ko bi jo mogel opisati! Videl sem le polno, mladostno postavbo in pa dvojne živih, črnih oči; v obraz je bila blede —"

"Pa lasje, lasje!" hiti doktor v začudenje vseh navzočih; "kake barve so lasje?"

"Te pa nisem videl! Toda stojte, meni se zdi, da ima prav rumenkaste, svetloplave — oh, da, da; še čudno se mi je zdelo — črne oči in tako svetle lasje!"

Hrast je navidez malomarno odkimal, a zobe je tiščal vkup in rekel bi bil kmalu na-glas: "Ona je — Katinka jel!"

Ne dolgo potem je odšel domov; tam pa še niti klobuka, niti vrhnje suknje ni odložil, nego iskati je jel po predalih svoje mize ter naposled res izvelkel ono pismo.

Tu pa je stalo ime Katinkinega soproga: Ilovski.

"Ona je, ona je!" je sikal Hrast med zob-mi.

To noč dolgo ni zatisnil očesa in zadnje njegove misli niso bile pri Elzi, nego tam gori daleč na Dunaju in v Badnu in naposled na Medenovi pristavi.

(Nadaljevanje sledi)

Čeprav je na "ljubezenskem tržišču" tu, v novi domovni, veliko povpraševanje po ženskih bitjih domačega porekla, ne kaže, da bi naš ženski svet zanemarjal odliko privlačnosti, saj je privlačnost ženske ena izmed osnovnih vrlin, ki ji hkrati pomaga tudi pri uveljavljanju. Drugotno pa se tu postavlja vprašanje, ki je v našem primeru v zvezi s privlačnostjo, to je, kaj mora žena vedeti o zakonu, odnosu do svojega moža.

Privlačnost, znanje o zakonu ter dinamičnost žene so v neposredni medsebojni zvezi in podajajo pestrejši, bolj življenski ritem našemu zakonu vobče. Človeškim bitjem so potrebne spremembe in potrebni so nam idoli, nekaj, kar nas iztrže iz vsakdanjosti, naveličanosti, kar občudujemo in za kar se navdušujemo.

ŽENA DANES

Etika današnjih dni postavlja to vprašanje v ospredje. Odnosi med zakonci, kakor

med moškim in žensko, dobivajo nove oblike. Še tam, kjer smo do včeraj opazili popolno nezainteresiranost moža do žene (ki je bila bi rekli—strogo odmaknjena od vsega dovajanja izven družine), se je stanje jelo spreminjati.

Žene postajajo samozavestnejše, pridobivajo smisel za lepoticenje in se zanimajo za vse, kar se dogaja v zakonu ter izven zakona. Tudi možje so se v odnosu do svojih žena mnogo spremenili, bolje — prilagodili. Le redko kje še najdete moža, ki bi mu bilo vseeno, kakšna je njegova žena. Je lepa, je privlačna, mu zna ugajati in ugaja tudi drugim (kajti borba moža za ljubezensko podrediv žene samo njemu, je bistvenega pomena, da ostaja zakon zanimiv in za nadaljevanje ljubezenskih odnosov zakonu pozneje.

LJUBEZEN

ALI PEKEL

Sodobnega moža predvsem zanima, ali je njegova žena družbeno aktivna, zna v zakon venomer vnašati nove oblike odnosov, ali spreminja svojo zunanost ter notranjost in ali zna v kritičnih dobah pretrgati tisto enoličnost v zakonu, ki spreminja zakonsko zvezo v otopelost, katera se potlej pogostokrat sprevrže v pravcato brutalnost. Od vseh teh naštetih pogojev čestokrat odvisi, ali bo v zakonu vladala resnična harmonija in ljubezen ali le tista prisiljena povezava, kar lahko imenujemo nujnost, bolje—pekel.

"NI MLADA, TODA . . ."

Toda povrnimo se k privlačnosti, kar je prvotni namen tega članka.

Videli ste jo na ulici, mor-

da s košarico v rokah; v lokalu, ko je nakupovala ali morda le kramljala s trgovcem; videli ste jo na plaži v kopalni obleki; kjerkoli...

Rahle gubice na njenem obrazu in prav tako komaj opazna mlahavost njenega telesa sta jo izdajala, da ni več mlada. Vam je pa kljub temu zadostoval le bežen pogled...

"Ni več mlada, a je kljub temu lepa — privlačna."

Taisto ugotovitev bi skoraj na glas izbrbrbral mimoideči, ki je prav tako ob njej postal pozoren:—

"Ni več mlada, a je privlačna," boste podzavestno še dolgo ponavljali. Njena zunanost, njene oči, kretnje, skratka vse na njej izpričuje, da je z vsakim najmanjšim vzgibom njenega telesa pripravljena vsak hip nekoga privlačiti.

V ČEM JE NJENA MOČ?

Kaj je tisti skriti dar, ki ga moški imenujemo lepota?

Govori z žensko o vprašanju lepote. Dobil boš nepovoljen, nerazumevajoči odgovor. Ženska ne more razumeti, kaj na njej vidimo lepega in kako vse to deluje na moškega. O lepoti morate vprašati moža, tistega, ki ob njej živi. Toda tudi med možmi bodo sodbe o lepoti zelo različne.

Če o lepoti vprašate fotografa, vam bo odgovoril: "Lepa, privlačna ženska ni fotogenična. Biti fotogenična zadostuje, da ima umirjen izraz, pravilne telesne proporce in oblike, primerno dolg vrat in lepo oblikovane ter privzdignjene prsi. Tak tip ženske lepo izpade pred kamero in mu pravimo, da je fotogeničen. Vsekakor lepota

ne leži zgolj na lepem telesu, marveč v njem, v tem, kar lepoto izraža."

"Lepota je vprašanje osebnosti, duševnosti, izražene navzen," poroča drugi.

"Biti lepa, pomeni da je njena zunanost lepo vskladna z njeno notranjostjo, ki jo odlikuje predvsem lepo vedenje, izražanje, kot sploh ves njen odnos do okolice."

Mar naj to pomeni, da je vsaka ženska, ki jo odlikuje lepo vedenje, ki ima bogato srčno kulturo, s tem hkrati tudi lepa, se pravi, da ima psihične odlike, ki jo delajo lepo?

—Strelec
iz Melbourne
(Konec prihodnjic)

2. OTROŠKA MAŠKERADA V SYDNEYU

Kulturna referentka S.D. S. javlja, da bo druga otroška maskerada v Slovenskem domu, 16. maja. Otroci naj pridejo v doma narejenih kostumih (slovenski narodni motivi, pravljичni motivi, klasični motivi itd.)

Med naše motive spada: desetnica, deseti brat, Martin Krpan, Kralj Matjaž, Alenčica, divji mož, povodni mož, rusalke, Mlada Breda, Lepa Vida, čarovnice, vranja strašila, jaga baba, rdeča kapica, sneguljčica, pepelka itd.)

Klasični motivi so: balerina, pajac, kraljica, lunica, sonček, domino, madame Pompadour, itd.

Seveda je še nešteto motivov in iznajdljive mame bodo gotovo pogruntale mnogo lepih kostumov. Material naj bo cenen, iz papirja in svile.

Društvo bo podelilo pet nagrad za najboljše kostume

Antonija Vodopivec

LAHKO STE PONOSNI, V DA ŽIVITE V N. S. W.

Zdrava laburistična vlada je ustvarila iz N.S.W. najbolj napredno državo v Avstraliji.

Povsod lahko čutimo znake pametne in praktične vlade: nove bolnice, nove šole, razvijajoče se industrije, najboljši izobraževalni sistem v Commonwealthu ter najboljše delavne pogoje.

Tukaj lahko uživate 40-urni teden, tri tedne polno plačanega letnjega dopusta in enake plače žensk, ki opravljajo enaka dela kot moški. Samo pod laburistično vlado so nastale vse te reforme. Tukaj imate preskrbljenost. Tukaj se vam ni bati kakršnegakoli zatiranja skrajnežev. Tukaj živite v pravi demokraciji, ki ima ogromno možnost vse dotlej, dokler vlada laburistična stranka.

ODDAJTE SVOJ GLAS ŠTEVILKA ENA ZA LABOR KANDIDATA V VAŠEM OKRAJU!

Izvolite ponovno
Labor vlado pod
vodstvom Mr. Cahilla

Najugodnejše plačilne pogoje vam nudi

KARL BEZJAK

60 Beresford Road, Strathfield

Štedite £££ pri nakupu televizijskih aparatov, radiogramov, električnih hladilnikov, pralnih in pisalnih strojev, čistilcev za pode in preproge, klavirjev, harmonik itd.

UM 9124

Kratkoročno brez obresti!

TEL: WF 7520

Zvečer: Henry Studio, 62 Harold St., Matraville N.S.W., Tel.: FJ 8683

Obrnite se na nas, kadar potrebujete poročne krstne ali portretne fotografije.

Priporoča se dalmatinski rojak MIRO SILA

MODERNA KUHINJA

Zelo važno je, kako je kuhinja opremljena, saj je le-ta delavnica vsake gospodinje.

Vprav pri modernizaciji naše kuhinje, oziroma gospodinjstva, je elektrika izvršila in še vrši neprecenljive usluge.

Elektrika ni samo živec naše dobe, ampak postaja tudi v gospodinjstvu nena-desteljiva potreba, ki je našim gospodinjam prinesla tudi važne sociološke spremembe.

Mnoge naše gospodinjke, ki so v tej deželi prišle na novo, so verjetno prišle v zadrego, kar pa ni prav nič čudno, številni hladilniki, moderni kuhalniki, zbiralniki, pralni stroji in podobno, zmedejo neizvežbano gospodinjko, ki je doslej uporabljala samo drva, premog ali plin.

Prednost električnega toka pri kuhi je v tem, da nam med kuhanjem ni treba mnogo paziti na jedi, ker se jed kuha enakomerno in v takem enakomernem vretju in dušenju v lastnem soku postanejo jedi zelo okusne ter bolj ohranijo svoje dragocene snovi.

Električni štedilnik je najidealnejše kuhhalno sredstvo, ki si ga lahko zamislamo. Je higieničen, nenevaren in zelo priročen v pogledu čiščenja. Na njem lahko kuhamo, pečemo in pražimo ob ustrezni temperaturi vsako hrano, potrebno našemu organizmu, obenem pa je tudi kot predmet v ponos vsaki gospodinjki in okras vsaki kuhinji.

Moderna industrija izdeluje električne štedilnike vseh velikosti in oblik do najmodernejšega z avtomatičnim regulatorjem, ki se ob določeni temperaturi sam izklopi. Kako postavljamo električne štedilnike in kako jih uporabljamo, nas pouči navodilo pri nakupu. Nujno pa je, da priključek na električni tok, kakor tudi vsa popravila, izvršuje strokovnjak.

Gospodinjke, ki so leta in leta kuhale na štedilnikih na drva, premog in plin, morajo pri uporabi električnega štedilnika upoštevati naslednje:

električni štedilnik zahteva posebno kuhinjsko posodo z nekoliko navznoter upognjenim dnom, ki se mora prilagati plošči. Taka posoda je lahko nekoliko večja, nikoli pa ne manjša kot plošča na štedilniku. Taka posoda je zelo trpežna, ker je navadno iz litega železa, jekla, alumi-

nija ali nikla. V zadnjem času pa so začeli uporabljati tudi proti ognju odporna stekla ali porcelane.

Ko začnemo kuhati, odprimo štedilnik na najbolj vroči stopnji 3 (High). Po vretju naravnajmo stikalo na 1 (Low) ali celo na 0 (Off). Stopnjo 2 (Medium) uporabljamo, kadar pečemo na masti v odprti ponvi. Moderni električni štedilniki imajo stikala, ki uravnavajo vročino do 300 stopinj Celzija.

Kakor za pogon raznih gospodinskih strojev, nam elektrika služi seveda tudi za razsvetljavo. Moderna elektrika pozna različne načine razsvetljave, izmed katerih so še vedno žarnice najbolj razširjene. Eden izmed novjših svetlobnih načinov so s plinom polnjene cevi, podobne neonskim cevem. Svetloba nastane z razelektrivajo plinskega svetiva (fosfor) Sprvu je bila taka svetloba zelo bela, danes pa ima že razne barvne odtenke. Čeprav je taka svetloba cenejša, se v gospodinjstvu ne bo obnesla zaradi drage naprave same. Ponekod se je zelo razširila neonska razsvetljava, zlasti v raznih obratih, restavracijah in podobnih javnih lokalih. Ni pa primerna za gospodinjstvo, predvsem ne v kuhinjah in jedilnicah, ker močno spreminja ljudem obraz, ga blede in zlasti jestvinam daje neprijazno in neokusno barvo.

Rudi Brežnik

Med otroki "Kaj si tako zaskrbljen?"

"Kako da ne! Mati je rekla očetu, da je osel. Oče pa je njej odvrnil, da je neumna gos. Kaj sem torej jaz?"

— Newcastle Journal

**POMAGAJTE UPRAVI:
JAVITE SPREMENBO
NASLOVA!**

PLES! PLES! PLES! PLES!

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY
VAS VABI NA

PIRHOVANJE

V PADDINGTON TOWN HALLU
NA VELIKONOČNI PONEDELJEK,
30. MARCA 1959.

ZAČETEK OB 6.30

... REZERVIRAJTE: FB 1085

POROKE

7. februarja sta se poročila v Hawthornu, Vic., g. Svetko Krismančič in gdč. Štefanija Lukek. Ženin je doma iz Bazovice pri Trstu, nevesta pa je Slovenka, ki je živela v Zagrebu.

7. februarja sta se poročila v Melbournu g. Marijan Oppelt in gdč. Marija Rudež. Ženin in nevesta sta oba Tržačana.

14. februarja sta se poročila v Ascot Vale, Vic., g. Franc Česnik in gdč. Boža Šabec. V isti cerkvi ob istem času pa je popeljal pred oltar g. Anton Vadenjal drugo sestro, gdč. Emilijo Šabec.

27. decembra sta se poročila v Južni Avstraliji g. Ivan Željko in gdč. Katarina Sterle. Istega dne sta se poročila na istem mestu tudi g. Andrej. Pregelj in gdč. Franciška Vonta.

10. januarja sta se poročila v Južni Avstraliji g. Alojzij Penko in gdč. Urbančičeva.

31. januarja sta se poročila v Paddingtonu, NSW, g. Alojzij Dvoršak in gdč. Marija Vella. Ženin je s Košakov pri Mariboru, nevesta pa je Maltežanka.

7. februarja sta se poročila v Paddingtonu, NSW, g. Janez Kern in gdč. Albina Rojc. Ženin je iz Smlednika na Gorenjskem, nevesta pa iz Trnovca pri Ilirski Bistrici.

14. februarja sta se poročila v Paddingtonu, NSW, g. Evgen Bradot in gdč. Ada Prinčič. Ženin je doma iz Moše pri Gorici, nevesta pa iz Medane v Slov. Primorju.

31. januarja sta se poročila v Melbournu g. Ivan Hrvatin in gdč. Slavica Ladovac. Ženin je doma iz Trpčan, župnija Podgraje, nevesta je iz Dolnje vasi na Hrvaškem.

17. januarja sta se poročila v Fitzroju, Vic., g. Anton Penko in gdč. Marija Sedmak. Ženin je doma iz Palčjega, župnija Trnje, nevesta je iz Zagorja v Slov. Primorju.

KAREL KODRIČ:

V zaporu

*Kot filmsko platno—bela, gola stena,
v ušesih mrtva trepeta tišina,
nenaden krik—kaznilniška sirena—
na steno slika pade iz sbomina.*

*Odmika zadenjsko se ladija v plano,
vijak vrtince bele v krmi žene,
šume penijo vodo vzvalovano,
velike kroge rišejo zelene.*

*V bleščavi jutra se odmika parnik,
sirena tuli, liže voda slana,
kriče galebi v jatah, mrk viharik
beži pred spuhi dima iz pristana.*

*Valov ggranje, stroj zamolklo buta,
vlačilec pelje ribiške barkase
domov od nočne lovi, piš plahuta
po gubah jader, ki so zvita vase.*

*Zažvižga veter v žicah in ponjavah,
paluba stresa se enakomerno;
od sonca se beli nebo v višavah
v širokem loku nad vodo prešerno.*

*Breztežni ptiči jezdijo po vodi,
kjer v valih ziblje se srebrna pena;
igra se v čudežni morja svobodi,
rožljanje ključev—spet je gola stena.*

17. januarja sta se poročila v Richmondu, Vic., g. Matevž Kokelj in gdč. Eri Sluga. Ženin je doma iz Laz, župnija Novaki na Krasu, nevesta je iz Rodika.

KRSTI

V družini g. Franca in ge. Angele Suštaršič, r. Manfredi, iz Hawthorna, Vic., so dobili prvorojenka, ki so jo 2. febr. krstili na ime Aleksandra Marija.

V družini g. Riharda in ge. Ladislave Nemec, r. Vegi, iz Hawthorna, Vic., so 14. februarja krstili dekle na ime Vivijana Kira.

V družini g. Stanka in ge. Francke Benigar, r. Maglica, iz Adelaide, so krstili 25. januarja fanta na ime Branko Milan.

V družini g. Romana in ge. Marte Zrim, r. Kosec, Whyalla, S. A., so dobili punčko, ki so jo krstili na ime Marija Magdalena.

V družini g. Karla in ge. Jelice Purič, r. Ferfolja, iz Annandale NSW, so krstili 24. januarja prvorojenka, na ime Vilma Ana. Botrovala sta stric Virgilij Ferfolja in g. Ivan Gržina.

V družini g. Jožeta in ge. Marije Konda iz Rose Baya, NSW, so krstili deklico na ime Jožica.

V družini g. Ludvika in ge. Marije Martin, r. Maršetič, iz Yea, Vic., so 1. februarja krstili dekletce na ime Florijana Veronika.

SPOMINSKI DNEVI V MARCU

4. marca 1844.
rojen Josip Jurčič, slovenski pisatelj. Umrli 3. maja 1881.

6. marca 1836.
rojen Josip Stritar, slovenski pesnik in pisatelj. Umrli 1924.

18. marca 1414.
ustoličen poslednji koroški vojvoda (Ernest Zelezni) na gosposvetskem polju.

22. marca 1832.
umrl nemški veliki pesnik in mislec Johann W. Goethe. Rojen 28. septembra, 1749.

—

ČESTITAMO!

G. Milan Fretze iz Cameraya pri Sydneyu je bil imenovan za "senior" arhitekta v centrali Commonwealth banke v Sydneyu, kjer je začel delati že pred leti kot arhitekt.

G. Fretze je diplomiral v Avstriji, vendar je moral na težko pot emigranta, ko mu tukajšnja kamera ni priznala diplome. Vpisal se je na univerzo in zelo uspešno diplomiral na sydneyški univerzi.

G. Fretzetu, ki je poznan pionirjem iz sydneyškega Slovenskega doma, ko je takoj ob začetku priskočil na pomoč z nasveti in delom, iskreno čestitamo.

Njegov uspeh je naš uspeh.

Iz Hollywooda: dva otroka se prepirata.
"Moj oče je močnejši od tvojega očeta."
"Ne bodi neumen, moj oče je tvoj oče!"

SLOVENSKA DEJAVNOST V AVSTRALIJI

Demokracija in ideali

Mnogokrat, kadar govorimo o demokraciji, si jo predstavljamo kot nekaj, kar stoji trdno pred nami in kar bo ostalo tam za vedno.

Toda srbski pregovor pravi: "Ljudje iščejo svobodo, svoboda išče ljudi."

Gornji rek je zelo karakterističen za človeško naravo. Nobenemu narodu demokracija ni prišla sama od sebe. Zanj so se ljudje borili in umirali. Imamo razne vrste demokracij, vendar za vse resnične demokracije lahko rečemo, da so v življenju le toliko časa, dokler jih ljudje pač zijo in negujejo. Sto lepo napisanih ustav ne pomagajo, obdržati demokracije, če ljudje nanjo niso pripravljani.

To se je izkazalo zelo resnično v najnovejši dobi med narodi v Južni Aziji. Francija sama, prvoborka

za demokracijo pa je pokazala, da so demokracijo izkoriščali njeni narodni predstavniki sami, kar je pripeljalo Francijo na rob prepada v maju lanskega leta.

Naše organizacije in ustanove po Avstraliji so bistveno vsepovsod demokratskega značaja. Čeprav so naši poedinci mnogokrat v strahu, da si nekdo v odoboru lasti diktatorske pravice, je to lahko le kratkega trajanja. Čim se pojavi v organizaciji več rojakov, ki so pripravljeni delati in se žrtvovati, odbor dobi ponovno pravi demokratski značaj.

Mnogi rojaki, ki so se izmaknili rdečemu režimu v domovini, so mnogokrat zelo skeptični. Dvomijo, če je organizacija res demokratska in posebno še dvomijo v ideale odbornikov in društvenih delavcev.

Zanje je čestokrat nepojmljivo, da so ljudje, ki delajo zastonj ter žrtvujejo svoj prosti čas in denar.

Tak dvom je lahko razumljiv, če pomislimo, kako kruto partija doma izrablja svoj položaj.

Tito iz naše mladine doma ni uspel ustvariti komunistov, naredil pa je nekaj, kar je imelo zelo porazne posledice za novo generacijo: ubil ji je idealizem in vero v vse, kar je dobrega in plemenitega. To je prav gotovo pečat, ki so ga prinesli posebno mlajši begunci iz Titove Jugoslavije.

Na slovenskih ustanovah v tujini je, da skušajo tej mladini zopet vlti zaupanje v slovensko skupnost in pa v odlike demokracije, ki nam jih nudi Avstralija in mnoge druge zahodne demokracije.

o—č—

JAVNA TRIBUNA

Cenjeni,

odgovor naše pesnice in delavke go. Pavle Miladinovič I. Kolarju, ki je izlil ves žolč na naš dom in organizacijo v Sydneyu, je bil zelo dober. Čestitam, ga. Miladinovič!

Za raznimi Kolarji, ki jih je še več v Avstraliji in po naši emigraciji pa bo ostal samo neljub spomin in njegovo ime bo postalo istovetno z nečem, ki je podobno suhi veji na drevesu.

Mitja Kušar
Rose Bay, N. S. W.

Igor in prijatelj,
ni navada uredništva, da objavljajo anonimna pisma. Bo že treba korajže, če Vam kaj leži na srcu.

Uredništvo.

ZAR je vseslovenski in nestrankski list, zato daje možnost vsakemu Slovincu, da izrazi svoja mišljenja ter tako doprinese k razciscevanju pojmov. Dopisi niso nujno v skladu s konzorcijskim glediščem (op. ur.)

Cenjeni,
prošli teden sem šel z rojakom v nemški klub "Concordia," je v Stanmoru, Sydney. Lepo sem se zabaval v prostornih in okusnih prostorih ob zvokih izvrstne muzike. Srečal sem še nekaj drugih rojakov. Kar težko mi je bilo, da tudi mi, Slovenci ne moremo storiti nekaj boljšega z našim domom v Sydneyu.

Stanko Salobir
Kensington, N. S. W.

PISMA ŽARU

Cenjeni,
kmalu po novem letu sem prejel ZAR, ki mi je prisel kot prava vzpodbuda. Veseli me, da se lahko iz njega naucim kaj novega v lastnem jeziku.

Stanko Gerbec
Hamilton, NSW

Cenjeni,
hvala za ŽAR. Naročil bi ga popreje pa sem bil pet mesecev brezposelen. Sedaj delava dva Slovenca, edina Jugoslovana, v tovarni mesnih izdelkov. Oba imava družino. Z nobenimi prijatelji nimava stikov, čeprav jih je mnogo po Avstraliji. S slovenskimi pozdravi.

Karol Majcen
Nairne, S. A.

Cenjeni,
hvala za ŽAR. Pošiljajte nam ga še nadalje. Prilagamo točen naslov.

Družina Galun
E. Connor, A. C. T.

na cvetno nedeljo, 22. marca. Javite se pri g. Karlu Dolencu in vplačajte prispevek v znesku 3/-.

Božični turnir, ki se ga je udeležilo več pripadnikov raznih narodnosti, je bila prav lepa prireditev. (Tri nagrade so prejeli: dr. R. Olip, Savo Tory, Iva Drčarjeva.) Tekmovalo je preko 20 igralcev.

PING-PONG

V SYDNEYSKEM DOMU

Športni odsek Slovenskega društva Sydney vabi vse zainteresirane v pin-pongu, da se udeležijo velikonočnega turnirja, ki bo začel

P. H. MORTON, M.L.A. PRAVI:

DRŽAVNE VOLITVE SO VAŽNE

Ste zainteresirani v avtobusnem ali železniškem potovanju (in visokih vozninah?) Ste zainteresirani, posedovati dom? Ste zainteresirani v šolah za vaše otroke, v modernih bolnicah, kanalizaciji, vodovodni mreži, v vzdrževanju zakonitosti in reda?

Prav gotovo vas to zanima. To so važne stvari v vašem vsakdanjem življenju.

Potemtakem ste življensko zainteresirani v državni volitvah, zakaj državni parlamant je odgovoren za vse te zadeve.

V soboto, 21. marca bodo glasovali vsi avstralski volivci ter odločili tip državne vlade, ki jo boste imeli (v N.S.W.) za naslednja tri leta.

Sedanja vlada je na oblasti že 18 let. Postala je zelo trudna in lena. Sedanja vlada je tudi diktatorska in ne ljubi kritike.

Večina ljudi, kakorkoli so že glasovali v preteklosti, misli, da je sprememba potrebna. Večina ljudi se je naveličala natrpanih prevoznih sredstev, drage voznine, slabšajočih se stanovanjskih pogojev in tudi brezposelnosti.

To je samo nekaj neuspehov Cahillove vlade.

Važno je vedeti, da so vsi člani Cahillove vlade na isti liniji in imajo isto filozofijo kot dr. Evattova Federalna laburistična stranka. To je ista stranka, stranka levičarskega socializma. Še pred kratkim je izjavil Mr. Cahill, da se popolnoma strinja z dr. Evattom.

Pozivam vas, da volite liberalne kandidate. Lahko zaupate liberalni vladi. Menziesova vlada je bila vedno praktičen prijatelj emigrantov. Liberalne vlade v državah Viktorije, Južne Avstralije in Queenslanda dosegajo lepe rezultate in privlačujejo vse več in več emigrantov v te države.

GLASUJTE ZA STRANKO, KI JI ZAUPATE.

V SOBOTO, 21. MARCA, VOLITE LIBERAL.

STANDARD

PAKETI

NAS CENIK BOSTE NASLI V "ZARU" Z DNE 10.FEBRUARJA NA ZELJO VAM GA LAHKO TUDI MI POSLJEMO. AKO PAS LUCAJNO NIMATE PRI SEBI CENIKA, LAHKO PRI NAS NAROCITE PO CENIKU KATEREKOLI DRUGE TVRDKI, KI POSLUJE S PAKETI.

NAROCATE SAMO PREKO NAŠE TVRDKI, KI JE NAJCENEJSA IN NAJZANESLIVEJSA TER POSILJA SAMO PRVOVRSTNO BLAGO.

Zivila, radio aparati,
blago za obleke, kolesa,
motorna kolesa,
šivalni stroji itd.

ZA NAJNOVEJŠI CENIK
GLEJ "ZAR",
10. FEBR. 1959

zastopnik: **Mr. R. OLIP,**
65 MONCUR STREET
WOOLLAHRA, SYDNEY, N.S.W.
FB 4806

VELIKA NOČ SE BLIŽA!

slovenske tvrdke: **Dr. J. KOCE,**
G.P.O. Box 670, PERTH W. A.

SPORT DOMA IN V SVETU

"MODRI, MODRI!"

NAŠI SO BREZ TEŽAV ODPRAVILI HAKOAH V POL FINALU

Pred 5.000 igralci se je naše moštvo predstavilo v sledečem sestavu:

Vratar Ruyters, desni bek Brenner, levi bek Režuk, desni half Gulin Dinko, center for (kapetan) Rakič, levi half-Rodek, desno krilo Božovič, desno krilo Marinovič, center for Beattea, levo krilo Schroder, levo krilo Fabijančič (Luka).

Prvih nekaj minut se je JUST odlikoval z dokaj neurejeno igro. V to obdobje sodi tudi gol Hakoah, ki ga pa sodnik ni priznal zaradi off sida. Toda nase vrste so se kmalu uredile in v 28. minuti so se naši objemali. Fabijančič je predrl po krilu, oddal hitro Schroderju, ta naprej pred vrata Beattea, ki je streljal brez obrambe.

Akcija je bila popolna in človeku bi se zdelo, da se je našim le posrečilo, če ne bi tudi drugega gola dosegli na podoben način. Tokrat je bil strelec v 31. minuti Schroder. K odmoru so odšli naši z dvema goloma prednosti in to popolnoma zaslužno.

Hakoah je bila v središču igrišča enekopraven nasprotnik, zato pa je bila slabša pred svojim in nasprotnikovim golom. Gledalci so burno spremljali naše v slačilnico z vzklikanjem: "Modri, modri."

Začetek drugega polčasa je zopet pripadal našim, ki so zlasti na levi kar neprenehoma preigravali obram-

JUST-HAKOAH 4:0 (2:0)

bo Hakoah ter ustvarjali nevarne položaje pred vrati Beattea je že v prvi minuti dosegel gol ter privedel do tri nič. Vmes je tudi Hakoah včasih prišel do kazenskega prostora naših, toda to je bilo tudi vse.

Najmlajši JUSTOV igralec Fabijančič (Luka) je dosegel v 28. minuti 2. polčasa že četrti gol, s čimer je bila tekma odločena.

Naši so sicer še vedno napadali, toda trudili so se nekoliko manj. Do zaključka se rezultat ni spremenil, naši pa so se uvrstili s to briljantno igro v finale. Vsem igralcem gre pohvala, najbolj pa Marinoviču in Fabijančiču v napadu ter obrambi z Rakičem na čelu.

V drugi tekmi je George Grossu uspelo premagati Wilhelmino z 2:1, kar ga je kvalificiralo v zaključni del finala. Težko je reči kaj o finalni tekmi med JUSTOM in George Crossom. Možnosti so precej enake, čeprav je naša želja, da JUST tudi četrtič osvoji SUN CUP. Prepričan sem, da nas bodo naši modri tudi tokrat lepo zastopali.

PIŠE F. GOLEC

SUN CUP

JUST, Wilhelmina, Juventus in Hakoah so se kvalificirali v pol finale letošnjega leta za Sun pokal. Po prvi tekmi našega predstavnika JUSTA nismo pričakovali takšnega uspeha, toda vse bolj se je tekmovalje po skupinah bližalo h kraju in nas presenetilo z uspehi, za katere jim lahko čestitamo. Prepričani, da nas bodo naši modri tudi v nadalje zastopali tako častno, jim želimo vso srečo.

Posebno priznanje naj gre našemu lanskoletnemu halfu Jagušu, ki je pokazal, kaj pomeni ljubezen do društva in ki je treniral v prejšnji sezoni kljub temu, da si je zlomil nogo.

Razvrstitev klubov po skupinah. Prvi in drugi iz vsake skupine se uvršča v pol finale:

SKUPINA A	
J.U.S.T.	2
JUVENTUS	4
MORELAND	2
GEO. CROSS	2

SKUPINA B	
WILHELMINA	6
HAKOAH	4
SLAVIA-PORT	3
POLONIA	0

J.U.S.T. bo imel svojo naslednjo tekmo proti Hakoah, Wilhelmina pa proti Juventus.

NESLOGA TLAČI — SLOGA JAČI

Avstralski Ironworkers

Federated Ironworkers' Association of Australia

Če ste član naše unije, bodite tudi finančen član. Ali ste že poravnali članarino?

Bodite aktivni v uniji. Posečajte sestanke in odločajte po demokratsko o svojih interesih. Kadarkoli

potrebujete nasvet ali pomoč, obrnite se na unijo. Funkcionarji so vedno pripravljeni pomagati.

Unijski tolmači vam bodo tudi pomagali, če boste imeli jezikovne težkoče.

L. SHORT

zvezni tajnik

188 George Street

SYDNEY

Tel.: BU 4021

WEAR YOUR UNION BADGE

Supplies at
Branch Office

UBOGI POLICISTI

18 londonskih policistov so poškodovali navdušeni navijači za rugby reprezentanco Walesa, ki je igrala proti reprezentanci Anglije. Na stadionu ni bilo nikakih neredov, do težav je prišlo šele po igri na londonskih ulicah, ko si je 10.000 navijačev dalo duška ob neodločenem izidu tekme.

16-letna ameriška plavalka Sylvija Ruuska je dosegla nova svetovna rekorda v plavanju na 1500 m. in 1 miljo prosto.

Na 1500 m. je dosegla 20:02.0, kar je za 1.1 sekunde boljše od svetovnega rekorda Nizozemke Koesters.

Na 1 miljo pa je čas 22:05.5.

FRITZI IN HANSI MARŠIRAJO

Nemška zvezna republika ima sedaj že sedem divizij dobro opremljene in dobro izvežbane vojske. V načrtu ima ustvaritev še nadaljnjih petih divizij. V marcu 1961 bo imela Zahodna Nemčija 200.000 mož, ki bodo sposobni za atomsko vojskovanje.

Tako bo Nemčija doprinesla največji delež v N.A.T.O., v kateri je tudi komandant pehote nemški general Hans Speidel.

Vsa vojska je razdeljena v samostojne brigade, ki so se izkazale kot gibčne in ekonomične. Brigada šteje 3.800 mož pehote ali pa 2.000 mož in 140 tankov.

OPREMILI SO SE

Lastnik trgovine s športnimi potrebščinami v Mannheimu, Nemčija, je skupaj s policijo ugotovil, da je bil ponoči okraden. Nepoklicani gostje so odnesli iz trgovine 11 kompletnih nogometnih oprem in 11 žog. Mogoče je bil to izhod v sili za kakšen majhen nogometni klub.

Organizacijski odbor svetovnega prvenstva v hokeju na ledu je sporočil, da bodo pričela tekmovanja 5. marca v Pragi. Igrali bodo v treh skupinah, nosilci pa bodo ZSSR, Kanada in Švedska. Razen v Pragi bodo tekme še v Bratislavi, Brnu in Moravski Ostravi.

Iz Mehike:

"Ali drži, da so bile na sobotni tekmi samo tri polomljene noge in dve roki? Da, to je bila res dolgočasna zadeva. Ne bom več obiskoval prijateljskih tekem."

V kavarni. Pri mizici v kotu sedita dve dami in opravljata gospo, ki sedi dovolj daleč, da ju ne vidi. Prva pravi: "Strašna je ta ženska."

"Kaj mi boš pravila," reče druga.

"Poznam je bolj kot ti, omembe ni vredna."

"Od kje pa jo tako dobro poznaš," vpraša prva.

"Njena najboljša prijateljica sem."

SRAJCE PO MERI

iz prvovrstnega blaga izdelujem po 35/-
Lahko prinesete tudi svoje blago
(Vhod iz Dorcas Street)

JELKA KADAR

240 Montague St., St. Melbourne, Tel.: MX 4038

MALI OGLASI

H. KOTA — Dentalni laboratorij

Precizna in zanesljiva zoba-tehnična dela.
Mostovi in umetno zobovje.

12 Notts Ave, Bondi Beach, N.S.W.

Tel.: FY 3862 — Tram stop 41

Nasproti plavalnega bazena

Telefonirajte pred prihodom.

Družina Karla Majcra iz Sth. Avstralije išče g. Ivana Čebularja, doma iz Loke pri Celju (star 27 let.) Prosimo one, ki vedo zanj, da ga opozorijo na ta oglas ali pišejo na uredništvo.

Kje je g. Franc Zirnestein (nekoč bival v Richmondu, Qld.)? Išče ga sestra Slavka preko uredništva.

PIRHOVANJE:

30. MARCA

V PADDINGTONU!

ŽAR, MARCH 10, 1959

Vsakovrstne pisalne,
pralne in šivalne stroje,
štedilnike, hladilnike,
radio in radiograme,
kakor vse ostale
električne aparate vam
nudi

Tone Bezjak

167 Sharp St., COOMA
New South Wales
Tel.: 326

Kadar želite parcelo,
se obrnite na nas!